

ІНДОПАЦИФІКА: ДОВІДНИК ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ МЕДІА

Ця брошура є частиною проекту ГО “Ліберально-Демократична Ліга України”, що здійснюється за підтримки Представництва “Фонду Фрідріха Науманна за Свободу” в Україні у рамках програми Федерального міністерства закордонних справ Німеччини для підтримки ініціатив громадянського суспільства “Східне Партнерство”. Відповідальність за зміст несе ГО “Ліберально-Демократична Ліга України”. Інформація, що представлена у публікації, не обов’язково відображає погляди партнерів.

Автори: Рей Вонг, Лю Лян Хон, Вонхо Чун, Яковенко Владислава та Артур Харитонов

Редактура та переклад: Антон Ганоцький

ЗМІСТ

Вступ

4

merlin meuris©

ЧАСТИНА I

Японія

7

nippon.com©

ЧАСТИНА II

Південна Корея

17

X Screenshot©

ЧАСТИНА III

Тайвань

27

Tupungato, Dreamstime.com©

ЧАСТИНА IV

Південно-Східна Азія

33

AP©

ЧАСТИНА V

КНР

43

Ng Han Guan/Associated Press©

ВСТУП

Російське повномасштабне вторгнення до України, що розпочалося за визначального сприяння КНР, КНДР і Ірану, зумовило невідворотність об'єднання безпекових театрів Євроатлантики та Індопацифіки. Водночас воно окреслило завершення епохи глобалізму (1991-2022), пришвидшивши диверсифікацію ланцюгів постачання та формування нових, "гратчастих" партнерств і альянсів. Попри те, що ці кроки спрямовані на послаблення стратегічних противників і запобігання ескалації до рівня глобального конфлікту, загальний прогноз залишається негативним – людство перебуває за крок до найруйнівнішого зіткнення після Другої світової війни.

За таких складних умов кожен суспільний процес став елементом національної безпеки. Окрім фундаментальних галузей, як оборона та ВПК, стратегічного значення набули економіка, торгівля й технології. Слідом за ними безпековий зміст отримали й донедавна суто "цивільні" сфери: культура, молодь, неурядовий сектор тощо. Це підводить до простої істини: сьогодні все є політичним, і все є питанням національної безпеки.

Особливе місце у цій безпековій ієрархії посідає медіагалузь. Сьогодні журналісти та медіастейкхолдери – і не лише в Україні – ведуть видиму й незримую боротьбу проти авторитарного втручання в епоху, коли показна "неупередженість" дедалі частіше перетворюється на форму безвідповідальності. У світі, де правда підмінюється постправдою, дезінформацією та пропагандою, медіа стають першою лінією оборони суспільної стійкості. Адже кожному електоральному та демократичному процесу передують інформація.

merlin meuris©

Оскільки агресія РФ триває і триватиме в тій чи іншій формі завдяки всебічній підтримці азійських автократій – насамперед КНР та особисто Сі Цзіньпін, – новини з регіону Індопацифіки та спроможність їх фахово опрацьовувати набувають вітального значення для підтримки національної інформаційної безпеки. Водночас в Україні зберігається хронічна криза експертизи щодо цього простору, через що заголовки українських медіа часто стають похідними від європейських та американських ресурсів – нерідко без належної якості та контекстуалізації. Це є неприйнятним.

У листопаді 2025 року Ліберально-демократична ліга України спільно з українським Представництвом “Фонду Фрідріха Науманна за Свободу” провели конференцію “Україна та Індопацифіка: медійний погляд”, покликану посилити національну експертизу щодо процесів у та довкола Азії. Нинішня брошура “Індопацифіка: довідник для українських медіа” має на меті закріпити її результати. Зокрема, вона містить систематизовану інформацію про інструменти й методи аналізу інформаційних джерел з регіону Індопацифіки, що стане практичним орієнтиром для українських журналістів. Унікальність видання полягає також у тому, що над ним одночасно працювали експерти й аналітики з Гонконгу, Малайзії, Республіки Корея та України.

Зрештою це наводить на думку, що якщо економіка та зброя визначають хід війни, то інформація та її аналіз війнам запобігають.

Сподіваюся, ця брошура послужить національній та європейській безпеці.

Артур Харитонов
Президент ГО “ЛДЛУ”

ЧАСТИНА I

Японія

Чому Японія важлива для України?

Японія є найважливішим партнером України в Азії та ключовим мостом між G7 і Глобальним Півднем. Розуміння японського медіаландшафту критично важливе, адже Японія розглядає російську війну як прямий виклик заснованому на правилах міжнародному порядку, який може створити прецедент для Індопацифіки.

«Велика п'ятірка» — це найвпливовіші загальнонаціональні видання Японії з величезними щоденними тиражами та сильним впливом на громадську думку і політичний дискурс. Вони формують внутрішні та міжнародні наративи завдяки всебічному висвітленню політики, бізнесу, суспільства й світових подій, а також підтримують розгалужені мережі кореспондентів у Японії та за кордоном.

Довідник провідних японських медіа

Nikkei (Nihon Keizai Shimbun)

Праве видання. «Золотий стандарт» економічних даних і висвітлення японоцентричного погляду на геополітику. Володіє флагманською англomовною платформою Nikkei Asia та британським Financial Times

Yomiuri Shimbun

Правоцентристське видання. Найбільша за тиражем газета у світі. Тісно пов'язана з урядом владної Ліберально-демократичної партії (LDP).

Незамінна для розуміння офіційної безпекової політики та проамериканських/прозахідних позицій

NIKKEI

THE YOMIURI SHIMBUN
讀賣新聞
 JAPAN'S DAILY NEWSPAPER

The Mainichi

Japan's National Daily Since 1922

The Asahi Shimbun

Asia & Japan Watch

中日新聞社

Mainichi Shimbun

Центристське видання. Відоме високоякісною розслідувальною журналістикою та увагою до соціальних питань

Asahi Shimbun

Лівоцентристське видання. Традиційно інтелектуальний опонент Yomiuri. Має сильний фокус на правах людини та конституційному пацифізмі, часто критикує зростання військових витрат

Chunichi Shimbun

Ліве видання. Tokyo Shimbun (її токійський бренд) часто кидає виклик офісу прем'єр-міністра під час пресбрифінгів

Окрім «Великої п'ятірки», у Японії є чимало інших інформаційних агентств і видань, які займають різні ідеологічні позиції та відображають регіональну політичну специфіку.

Sankei Shimbun

Заснована у 1933 році, Sankei Shimbun — це права загальнонаціональна щоденна газета, що керує новинною платформою Japan Forward з чітким проукраїнським баченням. Вона входить до п'ятірки наймасовіших за тиражем газет Японії

Shukan Shincho

Щотижневий новинний журнал, зазвичай вважається правоцентристським. Порівняно з Shukan Bunshun менш орієнтований на скандали й більше - на аналітику та коментарі

NHK (Nippon Hoso Kyokai)

Суспільний мовник Японії, що фінансується переважно за рахунок обов'язкових внесків домогосподарств, які мають телевізори. Офіційно нейтральний. Один із найпопулярніших і найбільш надійних медіаресурсів країни

Kyodo News

Найбільше інформаційне агентство Японії, засноване у 1945 році. Працює як кооператив, що належить кільком японським газетам і мовникам, а не як комерційна газета. Має репутацію надійного джерела, подібного до Reuters

Shukan Bunshun	週刊文春	Щотижневий новинний журнал, який видає компанія Bungeishunjū Ltd. Відомий гучними викриттями, політичними скандалами та резонансними журналістськими розслідуваннями. Вважається консервативним, але його скандальні матеріали стосуються всіх політичних таборів
Shukan Asahi	AsahiWeekly —DIGITAL—	Щотижневий журнал, пов'язаний із групою Asahi Shimbun. Вважається центристським або лівоцентристським. У травні 2023 року змістив фокус на цифрові новини під брендом Aera
Chunichi Shimbun	中日新聞	Велика регіональна газета, що базується в Нагої. Вважається лівоцентристською, зокрема щодо питань соціальної політики. Токійське відділення Chunichi Shimbun публікує як Chunichi Shimbun, так і Tokyo Shimbun
Tokyo Shimbun	東京新聞	Тісно пов'язана з Chunichi Shimbun, часто вважається відкрито лівою щоденною газетою в Токіо
Shukan Kinyoubi	週刊金曜日	Щотижневий новинний журнал, відомий незалежною журналістикою та активістським тоном. Вважається лівоорієнтованим, різко критикує політичні та економічні еліти, виступає за соціальну справедливість, громадянські свободи та екологічні питання
The Japan Times	the japan times	Головна англomовна газета для мігрантів і дипломатів. Чудове джерело перекладених колонок і статей японських інтелектуалів

Аналіз «українського наративу» в Японії

Дзеркало «тайванського сценарію»

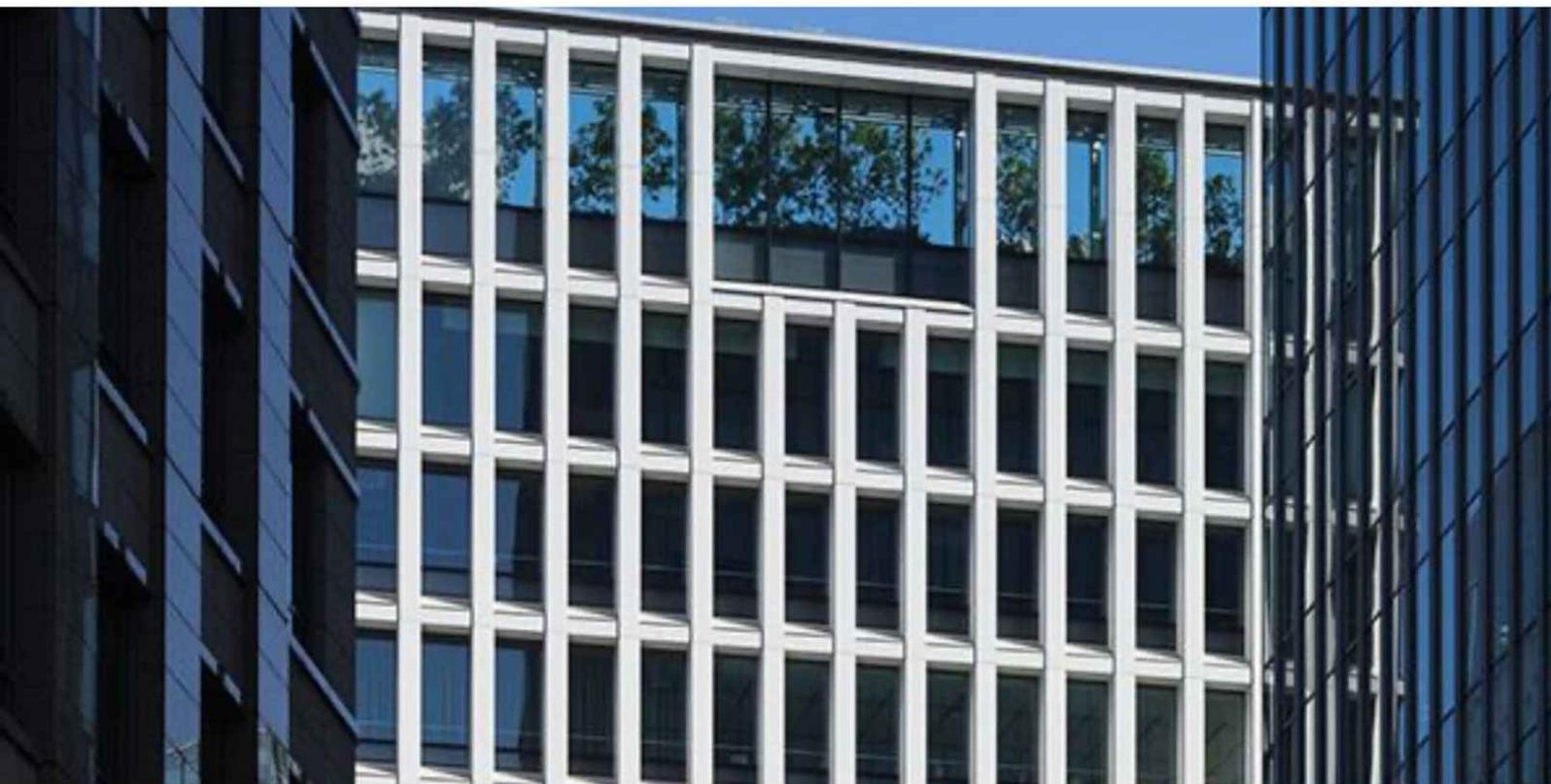
Медіа часто виходить із позиції, що незупинена російська агресія проти України може стати дозволом для Китаю на початок силових дій щодо Тайваню, а згодом — і щодо префектури Окінава. У листопаді 2025 року прем'єр-міністерка Санае Такаїчі заявила про китайські амбіції на Тайвань як про «екзистенційну кризу для Японії». Ці слова стали центральною темою у провідних щоденних виданнях, які підкреслили головну наративну тезу LDP: «Сьогодні — Україна, завтра — Тайвань».

Питання «Північних територій»

Це наратив, характерний для японського інформаційного простору, який поєднує прагнення до відновлення історичної справедливості з протидією Кремлю. У публікаціях часто простежується паралель між російською окупацією українських територій та незаконним російським контролем островів Чішіма (Курилів). Росія постає як ненадійний партнер у переговорах, що фактично зруйнував будь-які перспективи укладення мирного договору щодо північного кордону Японії.

«Коллективна відповідальність росіян»

Японські медіа дедалі частіше інтерпретують війну в Україні крізь призму «колективної державної відповідальності». Такий наратив підкреслює, що понад 90% суспільного неприйняття Росії фактично стирає межу між Кремлем і його «мовчазними співучасниками» (російським народом). Провідні праві видання, зокрема Yomiuri та Nikkei, надають пріоритет підходу «національна безпека понад усе», пов'язуючи ескалацію в Україні та Східній Азії зі зростанням координації між Китаєм, Росією та Північною Кореєю.

Kawasumi, Kobayashi Kenji Photograph Office©

Аналітичні центри для контексту:

The Nakasone Peace Institute (NPI) — дослідницький інститут із фокусом на геополітику, який глибоко вивчає безпекові виклики для міжнародної спільноти.

The Sasakawa Peace Foundation — найкраще джерело інформації щодо питань морської безпеки та глибокої геополітичної стратегії.

JIIA (Japan Institute of International Affairs) — провідне джерело офіційного аналізу зовнішньої політики Японії.

Пацифістська стаття конституції

Японські медіа зазвичай розглядають тему війни крізь призму правових і моральних обмежень, накладених пацифістською конституцією країни. Однак історична перемога LDP та споріднених сил на виборах 8 лютого 2026 року докорінно змінила цей контекст. Результат створив політичний імпульс для комплексного перегляду післявоєнного законодавства, зокрема для зняття обмежень на експорт озброєнь. Як наслідок, починаючи з 2026 року, японські наративи щодо можливого надання летальної допомоги Україні стануть значно помітнішими та більш нормалізованими порівняно з попереднім обережним і юридично стриманим підходом.

Мовні нюанси

Існує розрив між матеріалами японською мовою та англомовними порталами на кшталт The Japan Times або Nikkei Asia. Японськомовні видання часто містять глибші дискусії про Північні території та пряму загрозу передачі Північній Кореї російських ракетних технологій, які для міжнародної аудиторії можуть подаватися у більш спрощеному або «згладженому» вигляді.

Загальні поради щодо аналізу японських джерел

Caleb Jack, Unsplash ©

渋谷センター街

ラオケ & パーティ

TORIKIZOKU

4F
一軒酒場
190円

BURGER KING

1F/2F
105席

鍋

センタービル

鍋

米助

B1F

寿司

BURGER KING

BURGER KING

2-3F

FamilyMart

酒

FamilyMart

渋谷センター街

渋谷センター街

Y!mobile

ite...

マモケ

ЧАСТИНА II

Південна Корея

Чому Південна Корея важлива для України?

Південна Корея є одним з головних демократичних лідерів Індопацифіки, що послідовно нарощує дипломатичний та економічний вплив на глобальному рівні. Для українських журналістів розуміння позиції Сеула має особливе значення: країна поєднує міцний альянс зі Сполученими Штатами та чітку підтримку принципів ліберально-демократичного міжнародного порядку із значною економічною взаємозалежністю з Китаєм і складною безпековою динамікою, де ключову роль відіграють Північна Корея та Росія.

Південнокорейські медіа й політики зазвичай аналізують міжнародні кризи крізь призму безпеки ланцюгів постачання та національних інтересів. Такий підхід формує прагматичну, безпеково орієнтовану позицію, що часто відрізняється від ціннісного підходу Японії та Тайваню.

Південнокорейські медіа зазвичай поділяються на право- та лівоорієнтовані ідеологічні табори, які формують основний інформаційний ландшафт країни, доповнений загальнонаціональними інформаційними агентствами.

Довідник провідних південнокорейських медіа

Yonhap News

Найбільша новинна корпорація Південної Кореї та водночас найбільш довірене інформаційне агентство серед корейських журналістів. Загалом вважається нейтральною, але через значні державні субсидії інколи демонструє проурядовий ухил

YTN

YTN — це телевізійний новинний канал, частково належить уряду Республіки Корея. У 2024 році його приватизували, однак триває судовий процес щодо скасування цієї приватизації. Після приватизації канал демонструє легкий правий ухил (його класифікують як помірно консервативний). Загалом вважається досить нейтральним і має високу довіру

Hankook Ilbo (Korea Times)

Hankook Ilbo відомий своєю неоднозначною нейтральною позицією. Частково це пояснюють тим, що видання практикує своєрідний «хибний баланс»: на кожен матеріал із правим ухилом воно публікує аналогічний із лівим поглядом.

Видання оперує англомовну платформу The Korea Times із системними новинами та різнобічною аналітикою

Три найбільші **праві** газети Південної Кореї — Chosun Ilbo, JoongAng Ilbo та Dong-A Ilbo — відомі під спільною назвою «조중동» (Cho-Joong-Dong). Вони традиційно підтримують тісний альянс із США, акцентують на питаннях національної безпеки та виступають за жорсткішу політику щодо Північної Кореї.

Ліві видання — Hankyoreh, Kyunghyang та OhMyNews — часто позначають як «Han-Kyung-Oh». Вони наголошують на соціальній справедливості, критичніше оцінюють американську присутність у регіоні та схильні до більш поміркованого підходу у відносинах із Північною Кореєю, Китаєм і Росією.

**Chosun
Ilbo**

Одна з найстаріших газет Південної Кореї та найбільш праве видання з тріо Cho-Joong-Dong. Її часто характеризують як таку, що має антикомуністичні та націоналістичні симпатії. Матеріали про внутрішню політику демонструють чіткий проконсервативну ідеологічну орієнтацію. Monthly Chosun і Weekly Chosun ще правіші за головне видання.

Примітно, що Ю Йон Вон, нині депутат від партії «Сила Народу», який відвідав Україну в лютому 2025 року, понад 30 років працював репортером у Chosun Ilbo

**Joongang
Ilbo**

JoongAng Ilbo — правоконсервативна газета, що переважно демонструє корпоративні та ринкові симпатії. Це пов'язано з тим, що видання історично входило до чеболь-групи Samsung, і обидві компанії досі мають тісні зв'язки. Водночас JoongAng виступає за економічну співпрацю між двома Кореями та за продовження міжкорейського діалогу. У соціальних питаннях газета часто ліберальніша, ніж її репутація, зокрема щодо гендерної рівності та квір-спільноти.

Довідник провідних південнокорейських медіа

Dong-A Ilbo

東亞日報

Dong-A Ilbo — помірно права газета Південної Кореї. У минулому вона була значно правішою (звідси й тріо Cho–Joong–Dong), але останніми роками її позиція стала більш поміркованою. Видання чітко критикує екс-президента Юн Сок Йоля за спробу введення воєнного стану у грудні 2024 року. У зовнішній політиці Dong-A Ilbo активно підтримує альянс Південної Кореї зі США, але водночас закликає до прагматичного підходу щодо Китаю та Росії

Kyunghyang Shinmun

경향신문
The Kyunghyang Shinmun

Kyunghyang Shinmun — лівоорієнтована газета Південної Кореї. Примітно, що вона часто критикує Демократичну партію Кореї (ДПК), вважаючи її «недостатньо ліберальною», і схиляється до підтримки менших фракцій у ДПК або ще лівіших партій, таких як Партія справедливості чи Прогресивна партія. На відміну від деяких інших лівих видань, вона також критично ставиться до Північної Кореї

Daily NK

DAILY NK

Daily NK — інтернет-газета, зосереджена на новинах про Північну Корею. Заснована перебіжчиками з КНДР, вона вважається одним із найнадійніших джерел інформації про цю країну. Як і багато північнокорейських перебіжчиків, видання демонструє чіткий правий ухил

GETTY IMAGES©

Подальший перелік медіа не рекомендується до використання через їхні пропівнічнокорейські та проросійські позиції, що в окремих аспектах перетинаються з політичним підходом нинішньої адміністрації президента Південної Кореї Лі Чже Мьона.

Лівий спектр

Hankyoreh

Hankyoreh — лівоорієнтована газета Південної Кореї. У зовнішній політиці вона прихильно ставиться до Північної Кореї та виступає за продовження міжкорейського діалогу, а також за тісніші відносини з Китаєм і зближення з Росією. Вона не є відверто антиамериканською, але демонструє чітко виражене антияпонське ставлення. Часто зазнає критики з боку правих читачів за «радикальність і відірваність від реальності»

OhMyNews

OhMyNews — інтернет-видання з чітким лівим ухилом. Це одне з найбільш орієнтованих на Лі Чже Мьона медіа в країні. Одна з особливостей OhMyNews полягає в тому, що звичайні громадяни можуть вільно долучатися до написання матеріалів. Саме тому видання часто критикують за «брак експертності». У зовнішній політиці воно схильне демонструвати сильні антияпонські та про-північнокорейські симпатії

Правий спектр

**Kukmin
Daily**

국민일보

Kukmin Daily — консервативна газета, що належить церкві Yoido Full Gospel Church, одній із найбільших релігійних спільнот у світі. Вона демонструє чіткий консервативний ухил у соціальних питаннях, тоді як її політичне висвітлення зазвичай більш помірковане. Видання різко антияпонське з виразними націоналістичними позиціями, але водночас підтримує глобалістське й прихильне до мультикультуралізму, часто виступає за допомогу нелегальним мігрантам

**Segye Ilbo
(Segye Times)
and Cheonji
Ilb**

세계일보

Консервативні видання, що належать Церкві Об'єднання та Сінчхонджі — релігійним рухам християнського походження. Хоча їхня загальна редакційна лінія подібна до Kukmin Daily через християнський вплив, вони більш відкрито просувають власні релігійні порядки денні та публікують матеріали з віровчальним акцентом, що обмежує їхню довіру серед ширшої аудиторії

SkyEDaily

스카이타임즈
Sky's Daily.com

Ультраправе онлайн-видання, яке часто поширює конспірологічні теорії. Широко вважається медіа з низькою довірою та сумнівною репутацією

**Financial
News and
Finance Today**

fn
파이낸셜 뉴스

Financial News — економічна щоденна газета, що належить синові пастора церкви Yoido Full Gospel Church; відображає подібну соціально консервативну та прохристиянську орієнтацію. Finance Today (FN Today) діє як ультраправе онлайн-видання, що поширює теорії змови

Аналіз «українського наративу» в Південній Кореї

Питання «надійності альянсів»

Цю тему часто висвітлюють праві видання, зокрема Chosun Ilbo та JoongAng Ilbo. Вони розглядають війну в Україні насамперед крізь призму альянсу між Південною Кореєю та США: зокрема, ця тематика подається як питання лідерства США та єдності Заходу, що має безпосередні наслідки для довіри до безпекових гарантій на Корейському півострові.

У цьому контексті підтримку України нерідко пояснюють необхідністю зберігати міцний альянс між Республікою Корея та США, а також посилювати політику стримування щодо Північної Кореї.

Китайський чинник та стратегічний баланс

Ця тема більш виразно простежується у центристських та лівих виданнях, таких як Hankyoreh та Kyunghyang. Вона акцентує увагу на ширшому регіональному балансі сил і ставить питання: наскільки далеко Сеул може йти в узгодженні із західними санкціями та військовою підтримкою України, не ризикуючи викликати економічну відповідь з боку Китаю — найбільшого торговельного партнера Південної Кореї. Такий підхід відображає прагматичну стратегію хеджування, коли держава намагається одночасно підтримувати міжнародний порядок і водночас уникати надмірних ризиків для власної економіки та безпеки.

Проблема партнерства КНДР з Росією

Це виразно корейський, безпеково орієнтований наратив, що зосереджується на військовій співпраці між Пхеньяном і Москвою. Місцевий інформаційний простір наголошує на постачанні озброєнь, обмінах технологіями та ризик того, що війна Росії може посилити ракетні й супутникові спроможності Північної Кореї, безпосередньо впливаючи на розрахунки національної безпеки для Сеулу.

Дебати про «обмежену летальну допомогу»

Постійна внутрішня дискусія зосереджується на тому, чи має Південна Корея виходити за межі гуманітарної та нелетальної допомоги. Медіадискурс відображає правові, політичні та стратегічні обмеження, балансуючи між суспільною симпатією до України та побоюваннями щодо ескалації, стану оборонних запасів і можливих наслідків для міжкорейських відносин.

Загальні поради щодо аналізу південнокорейських джерел

Jaehong park Unsplash ©

Внутрішня політична поляризація
Між консервативними та прогресивними медіаекосистемами існує суттєвий розкол. Праві видання зазвичай подають Україну в контексті зміцнення альянсу з Вашингтоном і протидії авторитарним блокам, тоді як лівоорієнтовані медіа можуть наголошувати на ризиках надмірного зближення, економічних наслідках і потребі керувати відносинами з Китаєм та уникати ескалації, яка могла б ускладнити міжкорейські справи.

Розрив між корейськомовними та англомовними платформами
Як і в Японії, існують відмінності між корейськомовними матеріалами та англомовними платформами на кшталт Korea Herald або Korea JoongAng Daily. Корейськомовні видання часто містять більш прямі й детальні обговорення військової співпраці Північної Кореї та Росії, внутрішньопартійних дебатів і тенденцій громадської думки, які для міжнародної аудиторії можуть спрощуватися або «пом'якшуватися».

OCEAN
前
商
100-6
唯一
臨沙
NEO
2788
53.83
28
37
P & T
取有價值
大弄羅
75坪, 140坪
2608

124

ЧАСТИНА III

Тайвань

Чому Тайвань важливий для України?

Тайвань має демократичне й безпеково орієнтоване медіасередовище, що робить його перспективу важливою для українських журналістів. На відміну від материкового Китаю, тут існують відкриті дебати, а війну Росії проти України послідовно визначають як агресію.

Тайванські медіа часто розглядають російську війну в Україні як стратегічний прецедент. Водночас постійно наголошується на політичній і риторичній узгодженості Китаю з Росією, яку розглядають як частину ширшої координації між авторитарними режимами для зламу заснованого на правилах міжнародного порядку.

Довідник провідних тайванських та вільних китайськомовних медіа

В Тайвані основні інформаційні ризики походять від прокитайських медіа, що послідовно відтворюють тези Сі Цзіньпіна, пом'якшують критику Росії або ставлять під сумнів підтримку України. Такі джерела потребують особливо ретельної перевірки й контекстуалізації та не рекомендуються для некритичного використання українськими журналістами.

Водночас у Тайвані існує спектр вільних китайськомовних видань, які забезпечують плюралістичне й часто критичне висвітлення.

Для аналізу тайванського погляду на Індопацифіку та світ [рекомендованими](#) є такі перераховані нижче англомовні медіа

Radio Free Asia (RFA)		Фінансується урядом США, має сильну команду компетентних і добре обізнаних журналістів
Voice of America (VOA)		Фінансується урядом США
Hong Kong Free Press		Незалежне видання
Taiwan News		Незалежне тайванське видання
Focus Taiwan		Центральне інформаційне агентство Тайваню; афілійоване з урядом, але загалом фактологічне та надійне
The News Lens		Незалежне видання; розслідувальна журналістика
Taipei Times		Незалежне, фактологічне, надійне

Аналіз «українського нарративу» в Тайвані

Логіка подання «асиметричної оборони та суспільної стійкості»

Багато видань і коментаторів використовують Україну як кейс сучасної оборони, зосереджуючись на дронах, високоточних ударах, цивільній обороні та стійкості всього суспільства. Обговорення зосереджується на тому, що Тайвань може запозичити щодо асиметричних спроможностей, реформи резерву, захисту інфраструктури та протидії дезінформації, перетворюючи Україну на практичну точку відліку для внутрішніх дебатів про оборонну реформу.

Підхід «стримування та надійності союзів»

Широко представлений у провідних медіа, цей підхід розглядає Україну насамперед крізь призму стримування та альянсів. Війну трактують як тест на рішучість Заходу та лідерство США, із прямими наслідками для надійності безпекових гарантій у Східній Азії. Підтримку України часто пов'язують із потребою показати, що демократії не залишають партнерів під тиском - аргумент, який регулярно використовують у дебатах про власну безпеку Тайваню.

Рамка інтерпретації «координації авторитарних режимів»

Ця безпеково орієнтована рамка наголошує на зростаючій узгодженості між Росією та Китаєм. У висвітленні підкреслюють відмову Пекіна засудити Москву, дипломатичну координацію та економічні зв'язки, тлумачачи ці тенденції як свідчення ширшої співпраці між авторитарними державами.

Плюралізм і конкуренція

Аналізуючи тайванські джерела, важливо враховувати високо плюралістичний і конкурентний характер медіасередовища. Це породжує широкий спектр інтерпретацій, сформованих партійною належністю, ідеологічною орієнтацією та різними поглядами на відносини зі США і Китаєм. Відповідно, це породжує широкий простір для прокитайської пропаганди.

Безпекова оптика та стратегічна проєкція

Тайванське висвітлення часто інтерпретує Україну крізь безпекову оптику, використовуючи війну як точку відліку для власних стратегічних викликів Тайваню. Медіа аналіз зазвичай охоплює теми асиметричної оборони, цивільної стійкості, резервних сил і протидії дезінформації, проєктуючи уроки України на внутрішні політичні дискусії.

Це означає, що матеріали часто мають випереджальний і нормативний характер, а не лише описовий. Для аналітиків важливо відрізнити фактологічне висвітлення України від коментарів, які використовують Україну передусім як кейс для планування власної безпеки Тайваню.

Загальні поради щодо аналізу тайванських джерел

Winston Chen, Unsplash ©

185M 台陽停車場 Taiyang Parking Lot
九份遊客中心 Jiufen Information Center
九份旅遊資訊中心 Jiufen Tourist Office

400M 輕便路遊客中心 Qingbian Rd. Visitor Center
輕便路觀光案內所

10M 昇平戲院 Shengping Theater

九份國小 Jiufen Elementary School 135M
九份小學校

SPACETIME
STEALERS
ZHYVAGO COFFEE WORKS
LIVE A GREAT STORY

ЧАСТИНА IV

Південно-Східна Азія

Чому Південно-Східна Азія важлива для України?

Південно-Східна Азія є одним із ключових геополітичних регіонів світу, що майже не представлений в Україні. Для українських журналістів розуміння його динаміки важливе, адже саме тут формується дипломатія так званого Глобального Півдня.

Медіа країн АСЕАН (Асоціації держав Південно-Східної Азії) зазвичай намагаються балансувати між співпрацею із демократіями та економічними зв'язками з Росією й Китаєм. Така позиція створює своєрідну модель «стратегічної неоднозначності», коли прагматизм переважає над чітким ідеологічним вибором.

Довідник провідних регіональних і національних медіа

Регіональні медіа

Золотий стандарт

Channel News Asia (CNA), Nikkei Asia, The Straits Times

Найвищі редакційні стандарти. Незамінні для відстеження дипломатії в межах АСЕАН та зв'язків регіону зі Сполученими Штатами, Китаєм і Росією

Спеціалізовані

Reporting ASEAN, Southeast Asia Globe

Незалежні платформи, зосереджені на АСЕАН, правах людини та регіональних відносинах

Агрегатор

Asia News Network (ANN)

Дозволяє бачити новини з десятків національних медіа одночасно

Національні медіа

Сінгапур

The Straits Times

дотримується обережної, проурядової лінії – “рупор” системи

CNA (Digital)

Найкраще джерело для оперативних новин і якісних документальних матеріалів про регіональну безпеку

The Business Times

Провідне джерело для відстеження торговельних процесів і впливу санкцій

MotherShip / MustShareNews

Швидкі цифрові таблоїди; корисні для розуміння настроїв молоді та «вірусних» наративів

Малайзія

Malaysiakini

Піонер незалежної розслідувальної журналістики. Дуже надійне джерело

The Star / New Straits Times

Традиційні загальнонаціональні щоденні видання; важливі для відстеження офіційної урядової політики

BFM 89.9

Найкраща в регіоні бізнес/політична радіоплатформа з глибокими аналітичними подкастами

Free Malaysia Today (FMT)

Швидкі новини з акцентом на політичну прозорість і опозиційні голоси

ЧАСТИНА IV

Південно-Східна Азія

Національні медіа

Індонезія

The Jakarta Post

TheJakartaPost

Головне англомовне «вікно» в дипломатію та національне право

Tempo (English)

TEMPO
ENGLISH

Золотий стандарт розслідувальної журналістики; часто викриває державну корупцію

Kompas (English Edition)

KOMPAS.com

Традиційне й помірковане видання; дає глибокий культурний і політичний контекст

Antara News

ANTARA
INDONESIAN NEWS AGENCY

Державне інформагентство; використовуйте для офіційних двосторонніх заяв і повідомлень про візити

Філіппіни

Rappler

RAPPLER

Засноване нобелівською лауреаткою Марією Рессою; авангард боротьби з цифровою дезінформацією

Philippine Daily Inquirer

PHILIPPINE DAILY INQUIRER
BALANCED NEWS • FEARLESS VIEW

Авторитетна «класична» газета з сильними розслідуваннями

The Philippine Star

THE PHILIPPINE STAR

Провідне масове видання з якісними бізнес- та економічними розділами

GMA News Online

GMA NEWS TV

Надійне джерело термінових новин, інформації про стихійні лиха та гуманітарні події

Національні медіа

Таїланд

Bangkok Post

Найстаріше й найавторитетніше англомовне щоденне видання; професійне, але загалом консервативне

The Nation

Сильний фокус на тайському бізнесі та іноземних інвестиціях

Prachatai (English)

Незалежне неприбуткове медіа, зосереджене на правах людини та соціальних рухах

Thai Enquirer

Пропонує гострі, сучасні й часто іронічні політичні коментарі

В'єтнам

VnExpress International

Найшвидше та найпопулярніше цифрове джерело економічних і соціальних новин

Vietnam News

Офіційний голос держави; важливий для розуміння «червоних ліній» Комуністичної партії

Примітка щодо відсутніх країн

У цьому довіднику не розглянуто Бруней, Камбоджу, М'янму та Лаос. У цих державах внутрішні медіа або жорстко контролюються державою (Бруней/Лаос), або серйозно придушені (Камбоджа), або працюють в умовах громадянської війни (М'янма). Для цих регіонів варто покладатися на регіональні медіа рівня «Золотого стандарту» або на медіа у вигнанні, як The Irrawaddy (М'янма).

Аналітичні центри як додаткове джерело інформації

Сінгапур	ISEAS – Yusof Ishak (Fulcrum)	Визнаний авторитет у питаннях політичних тенденцій в АСЕАН
Сінгапур	RSIS (S. Rajaratnam School)	Найкраще джерело з питань безпеки, оборони та відносин Росія–Азія
Малайзія	ISIS Malaysia / IDEAS	
Таїланд	TDRI (Thailand Development Research)	Провідне джерело з тайської економічної та соціальної політики
Філіппіни	Stratbase ADR Institute	Стан морської безпеки в умовах загострення у Південно-Китайському морі

Аналіз «українського наративу» в Південно- Східній Азії

Фільтр «нейтралітету» та «позаблоковості»

Більшість медіа АСЕАН (особливо в Індонезії та Таїланді) уникають бінарного поділу «добро проти зла». Війну часто описують як «територіальний конфлікт» або «проксі-війну». Це не обов'язково проросійська позиція; радше це відображення регіонального прагнення не бути втягнутими у суперництво великих держав.

Китайський фактор (наратив «другорядного винуватця»)

Розширення НАТО: Медіа Південно-Східної Азії нерідко подають війну як наслідок «розширення НАТО» — часто під впливом китайських державних ЗМІ.

Китайськомовна преса: Місцеві китайськомовні видання в Малайзії чи Сінгапурі можуть відтворювати «проросійську/антизахідну» риторику.

Паралель із Тайванем: Багато аналітиків у АСЕАН дивляться на Україну крізь призму потенційного конфлікту в Південнокитайському морі або навколо Тайваню, надаючи пріоритет регіональній стабільності над європейською безпекою.

Економічний реалізм

Південно-Східна Азія — це «фабрика світу». Через це медіасередовище часто зосереджене на економічній безпеці. Матеріал про війну в індонезійській газеті з більшою ймовірністю буде присвячений цінам на пшеницю чи добрива, ніж подіям на фронті. Так само медіа Таїланду радше писатимуть про тарифи США, ніж про черговий військовий злочин Кремля.

«Радянська спадщина» (В'єтнам і Лаос)

У цих країнах пов'язані з державою медіа схильні до підтримки Кремля через історичні зв'язки. Якщо джерело використовує нейтральні формулювання щодо російського вторгнення, найімовірніше, воно дотримується офіційних державних вказівок.

Наратив «західної лицемірності»

У Малайзії та Індонезії в авторських колонках часто трапляється «вотабаутизм». Автори нерідко порівнюють реакцію Заходу на Україну з реакцією на події в Секторі Гази. Важливо це розуміти: зазвичай ідеться про антизахідні настрої, а не обов'язково про проросійські чи антиукраїнські.

Загальні поради щодо аналізу джерел Південно- Східної Азії

Hiep Nguyen, Unsplash©

Перевіряйте власника

Багато великих медіа на Філіппінах, у Малайзії та Індонезії належать політичним династіям або бізнес-магнатам. Якщо матеріал виглядає упередженим, перевірте політичні зв'язки власника.

Мовний розрив

Найгостріші політичні дискусії відбуваються місцевими мовами (бахаса, тайська, в'єтнамська). Англomовні версії часто «пом'якшують» тон для міжнародної аудиторії.

Соціальні мережі vs традиційні медіа

Хоча перелічені вище газети є професійними, TikTok і Facebook у регіоні — це потужні хаби проросійської дезінформації. Не варто сприймати «вірусні» пости з АСЕАН в соцмережах як репрезентативні для офіційної політики.

ЧАСТИНА V

КНР

Чому китайська пропаганда небезпечна для України?

КНР і Гонконг формують два взаємопов'язані, але принципово різні інформаційні середовища Індопацифіки, які мають критичне значення для українських журналістів.

У материковому Китаї медійні наративи про війну в Україні створюються під жорстким контролем Комуністичної партії. Вони будуються на антидемократичній риторичі та проросійській риторичі, що є частиною політичних угод між КНР і РФ. Зокрема, китайські державні ЗМІ подають війну як протистояння Заходу з Росією і розглядають Україну не як суверенну державу, а як «проксі» США. Ці наративи поширюються глобально з метою підриву міжнародної підтримки України та легітимізації російської агресії в світі.

У Гонконзі, що з 2021 року знаходиться в умовах гібридної окупації, медіапростір копіює материкові трактування. Вільна гонконгська преса була знищена за наказом Сі Цзіньпіна.

Інструменти китайської пропаганди

Xinhua News Agency

China News Service (ECNS)

China Global Television
Network (CGTN)

China Daily

People's Daily

Global Times

Economic Daily

Yicai Global

Прокитайські медіа в Гонконзі

Ta Kung Pao		Державна газета
Wen Wei Po		Державна газета
Hong Kong Commercial Daily		Державна газета
Sing Tao Daily		Партійна газета
The Standard		Партійна газета
Orange News		Новинний портал, лояльний до Пекіна
South China Morning Post		Прокитайська структура власності; однак загалом подача фактологічна. Сильне висвітлення тем, пов'язаних із Китаєм. Необхідна критичність до будь-яких тем, пов'язаних з Україною та демократіями

Прокитайські медіа в Тайвані

China Times		Пов'язаний з Об'єднаним фронтом КПК
United Daily News		Пов'язаний з Об'єднаним фронтом КПК

Державні медіагрупи КНР і РФ мають численні угоди про співпрацю, зокрема щодо обмінів наративами та кадрами.

Уникайте некритичного цитування китайських державних ЗМІ — вони є рупором Комуністичної партії Китаю та офіційними органами пропаганди.

Зважайте на різницю між мовними версіями: англomовні матеріали державних ЗМІ зазвичай поміркованіші, ніж китайськомовні.

Будьте уважні до термінології: політичні жаргони та терміни КПК у перекладі часто втрачають справжній зміст. Варто консультиватися з експертами.

Пам'ятайте, що незалежних медіа в материковому Китаї немає. Для об'єктивності корисно звертатися до тайванських та міжнародних джерел.

Враховуйте самоцензуру іноземних журналістів у Китаї: іноді важливішим є те, про що вони не пишуть.

Остерігайтеся «нейтральних» видань (особливо в Тайвані та Гонконзі), які можуть виглядати критичними у дрібних питаннях, але підтримувати китайську державну лінію щодо ключових тем.

Загальні поради щодо аналізу китайських джерел

REUTERS ©

人民大团结万岁

YJ YJ YJ YJ
HD206 HD206 HD206

Ліберально-демократична ліга України (ЛДЛУ) – незалежна молодіжна (youth-led) політична організація, заснована в 2015 році. Для просування українських візій та зміцнення зв'язків між Україною та демократіями Індопацифіки, організація розбудувала широку мережу партнерств з політичними та неурядовими стейкхолдерами у регіоні Індопацифіки, з якими працює через свій Східноазійський офіс у Тайбеї. Є повним членом Міжнародної федерації ліберальної молоді (IFLRY), Європейської ліберальної молоді (LYMEC) та Національної молодіжної ради України (НМРУ).

ЛДЛУ нагороджена IFLRY Freedom Award (2019) і премією Арно Еша (2022), усі призові кошти з якої були передані на потреби 93-ї ОМБр “Холодний Яр”. У травні 2024 року її було внесено до переліку так званих “небажаних організацій” на території РФ за підриив зовнішньополітичних цілей Кремля та підтримку Збройних сил України.

**Ліберально-демократична
ліга України**

www.ldlu.org.ua

office@ldlu.org.ua

[ldlu_official](https://www.instagram.com/ldlu_official)

[libdemleague](https://www.facebook.com/libdemleague)

[LDLU_official](https://twitter.com/LDLU_official)

